

Klimat- och näringslivsdepartementet

Ert tjänsteställe, handläggare
Klimat- och näringslivsdepartementet

Ert datum
2024-02-01

Er beteckning
KN2024/01391

Vårt tjänsteställe, handläggare
FST JUR, Helena Severin,
helena.severin@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Remissyttrande avseende promemorian Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret

YTTRANDE

Försvarsmakten ser positivt på att regeringen föreslår författningsändringar som syftar till att stärka den militära förmågan. Försvarsmakten instämmer i bedömningen att det föreligger behov av åtgärder som resulterar i snabbare handläggning av ärenden enligt miljöbalken för att försvarsmyndigheterna ska uppnå de mål som uppställts på det militära försvaret av riksdag och regering. Det är angeläget för Försvarsmakten att den föreslagna förordningen med särskilda bestämmelser om anmälan av vissa försvarsverksamheter (nedan förordningen) träder i kraft så snart som möjligt. Försvarsmakten tillstyrker därför de författningsförslag som lämnas.

Försvarsmakten ser positivt på att förordningen innebär en förkortad handläggningstid och instansordning för försvarsmyndigheternas miljöfarliga verksamheter. Förordningen innebär dessutom en väsentlig lättnad i kraven på det underlag som ska ges in i samband med anmälan avseende verksamhet vid skjutfält, jämfört med vad som gäller vid tillståndsprövningar av skjutfält enligt miljöbalken. När det gäller flygplatsverksamhet bedömer Försvarsmakten dock att förslaget inte fullt ut medger de behov av lättnader som krävs för att uppnå syftet att på kort sikt möjliggöra en snabb ökning av den militära förmågan. Detta beror till stor del på det omfattande underlag och de krav på tillståndsansökan

(HSE)

Postadress
Försvarsmakten
107 85 Stockholm

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se

enligt miljöbalken, som enligt huvudregeln krävs för flertalet ändringar avseende flygplatsverksamhet enligt förordningen.¹

Förslaget bedöms få positiva konsekvenser främst för Försvarsmaktens möjlighet att genomföra tillfälliga ändringar i tillståndsvillkor för skjutfält, exempelvis i samband med övningar. Av särskild vikt är att förslaget omfattar möjlighet att anmäla nya verksamhetsplatser ”i anslutning till ett område där liknande verksamhet bedrivs eller har bedrivits tidigare”. Förslaget bedöms ge särskilt positiva effekter för möjligheten att snabbare kunna återta skjutfält som tidigare använts av Försvarsmakten. Eftersom anmälningar enligt förordningen saknar den rättskraft som tillkommer tillstånd enligt miljöbalken (24 kap. 1 § miljöbalken), samt endast gäller under en begränsad tidsperiod, kan dock värdet av att ansöka om mer permanenta ändringar i tillstånd vara begränsade. Det är dock positivt att den föreslagna gränsen för när bränslelagring är anmälningspliktig höjs permanent.

De föreslagna åtgärderna medför möjlighet att på kort sikt möjliggöra verksamhet som krävs för att höja den militära förmågan. Försvarsmakten konstaterar dock att de behov av ytterligare lättnader i miljöprocessen som framställdes av Försvarsmakten i juni och oktober 2022 (dnr FM2022-9389:1 och 2) kvarstår. Det hade dessutom varit önskvärt att implementeringen av artikel 1.3 MKB-direktivet² tillfullo utnyttjade det stipulerade undantaget för projekt som enbart avser försvaret.

Försvarsmakten bedömer, mot bakgrund av vad som angetts ovan, att det i vissa fall kan vara att föredra att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken istället för anmälan enligt förordningen. Försvarsmakten anser därför att det bör tydliggöras att sökanden kan välja att söka tillstånd enligt miljöbalken istället för att tillämpa anmälningsförfarandet som gäller enligt förordningen.

Försvarsmakten bedömer vidare att de föreslagna femåriga processuella lättnaderna inte i tillräcklig omfattning möjliggör Sveriges åtaganden som Nato-allierad samt som krävs för fullgörandet av andra internationella militära förpliktelser. För att tillgodose behoven i dessa avseenden bedömer Försvarsmakten att det krävs ytterligare författningsändringar samt vissa ändringar i de materiella kraven i miljöbalken. Det finns därför anledning att fortsätta utreda vilken reglering som ska gälla för försvarssektorns verksamhet enligt miljöbalken.

---

¹ Även om förordningen enligt 2 § 2 st endast stipulerar tillståndsplikt för förlängningar av banlängden med 2100 meter eller mer kommer FIHM sannolikt bedöma att betydande miljöpåverkan enligt Bilaga II p. 13. a) föreligger vid förändringar eller utvidgningar av Försvarsmaktens flygflottiljer (som samtliga bortsett Uppsala, omfattas av bilaga I (7a)).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU, ändrat genom direktiv 2014/52/EU

Försvarsmakten är vid behov behjälpliga vid den fortsatta beredningen av förslaget samt i det fortsatta lagstiftningsarbetet för att möjliggöra tillväxt och stärka det militära försvaret.

I beredningen av detta ärende har major Pär Ola Svedin, senior hållbarhetsstrateg Mikaela Nord, miljöchef Pia Kamm, miljösamordnare Borka Medjed Hedlund och miljösamordnare Emelie Bretz deltagit.

Detta yttrande har beslutats av chefsjurist Carin Bratt. I den slutliga handläggningen har deltagit sektionschef Annika Grahn Sulusi, avdelningsdirektör Johan Askerlund, tf. enhetschef Erica Ström, jurist Linda Berglund och, som föredragande, försvarsjurist Helena Severin.

Carin Bratt
Chefsjurist

Helena Severin
Försvarsjurist

Sändlista

Klimat- och näringslivsdepartementet, kn.remissvar@regeringskansliet.se,
alexandra.venander@regeringskansliet.se,
jonathan.andersson@regeringskansliet.se

Som orientering

Försvarsdepartementet

Inom Försvarsmakten som orientering

FST STRA

FST Stöd

FST Gen

FST

MS

AST

FS